

Bedrijfsplan

2021 – 2024



Inhoud

1. Bedrijfsplan Omgevingsdienst IJmond	3
1.1 Doel bedrijfsplan	3
1.2 Achtergrond van Omgevingsdienst IJmond	5
1.3 Gemeenschappelijke Regeling	5
1.4 Dienstverleningsovereenkomsten	5
1.5 Overzicht aandeel Gemeenschappelijke Regeling / dienstverleningsovereenkomsten	7
2. De Organisatie	9
2.1 Structuur van de organisatie	9
2.2 Formatieoverzicht	10
2.3 Vestigingen	10
3. Wettelijke taken	12
3.1 Uitvoering basistakenpakket Milieu: Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH)	12
3.2 Uitvoering specialistische wettelijke taken	12
3.3 Uitvoering VTH plustaken	12
3.4 Uitvoering projecten duurzame ontwikkeling	13
3.5 Overzicht uitvoering IJmond	13
3.6 Overzicht uitvoering Zuid-Kennemerland	14
3.7 Overzicht uitvoering Zaanstreek-Waterland	15
3.8 Overzicht uitvoering provincie Noord-Holland	15
4. Bedrijfsvoering en planning en control	17
4.1 Sturing en verantwoording	17
4.2. Big 8 cyclus	17
4.3 Kwaliteit	18
4.4 Kritieke massa en werkprocessen	18
5. Missie en Visie	20
5.1 Missie	20
5.2 Visie	20
5.3 Complexe veranderende omgeving	20
5.4 Relatie met opdrachtgevers	21
5.5 Communicatie	21
5.6 Kernwaarden	22
6. Toekomstgerichte verkenning Twynstra Gudde (TG)	24
6.1 Bevindingen TwijnstraGudde (TG)	24
6.2 Aanbevelingen TwijnstraGudde (TG)	25

7. Opdracht voor de komende jaren	27
7.1 Omgevingswet	27
7.2 Activiteiten	27
7.2.1 Aanpassen Gemeenschappelijke Regeling	27
7.2.2 Intensiveren inzet specialistische kennis Omgevingsplannen	27
7.2.3 Inzet specialistische kennis bij oplossen complexe (ruimtelijke) vraagstukken	28
7.2.4 Nadruk op samenwerking en integraliteit	28
7.2.5 Digitale Snelweg Omgevingswet (DSO)	28
7.2.6 Vergunningverlening Omgevingswet "proof"	29
7.2.7 Integraal toezicht en handhaving	29
7.2.8 Bodemtaken van provincie naar gemeenten	29
7.2.9 Energietransitie	30
7.2.10 Ontwikkeling van medewerkers	30
7.2.11 Ontwikkeling automatisering	31



1

Bedrijfsplan Omgevingsdienst IJmond

1. Bedrijfsplan Omgevingsdienst IJmond

1.1 Doel bedrijfsplan

Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) voert anno 2020 namens 15 gemeenten en provincie milieutaken uit. Dit zijn taken binnen een breed palet aan thema's, van energie tot lucht- en bodemkwaliteit en van duurzaamheid naar flora en fauna. Binnen deze thema's werkt ODIJ op verschillende niveaus: uitvoering, toezicht, handhaving en vergunningverlening. In de afgelopen 5 jaar zijn er diverse taken bijgekomen op onder andere het gebied van bouw en woningtoezicht, brandveiligheid, drank- en horecatoezicht en asbestverwijdering. Ook voert de ODIJ voor een groot aantal gemeenten uitvoerende en tactische beleidsontwikkellende taken uit.

Het huidige takenpakket is divers en verschilt per gemeente. In de afgelopen jaren vonden er binnen de genoemde taakvelden veel veranderingen plaats. Ook de komende jaren zullen in het teken staan van ontwikkelingen zoals het Klimaatakkoord, het inwerking treden van de Omgevingswet, de transitie van een lineaire naar een circulaire economie en de private borging van bouwtoezichttaken. Deze ontwikkelingen veranderen de context waarin ODIJ haar taken uitvoert. Het grote kaderstellende effect van deze ontwikkelingen op het toekomstperspectief heeft effecten op het werk van de ODIJ voor de komende jaren. In dit nieuwe krachtenveld is het van belang om voor de komende jaren de koers van de organisatie te bepalen. Een breed gedragen en toekomstbestendige koers voor de ODIJ is van belang.

Wij hebben er voor gekozen dit uit te werken in een Bedrijfsplan 2021–2024. Voorafgaand aan het schrijven van dit bedrijfsplan hebben wij onze deelnemende gemeenten en provincie geconsulteerd en hebben er verschillende sessies plaatsgevonden met onze ambtelijke opdrachtgevers vanuit de deelnemende partijen.

In dit bedrijfsplan wordt niet alleen ingegaan op bovengenoemde ontwikkelingen. Het bedrijfsplan beschrijft ook de huidige situatie, schetst de kaders voor onze bedrijfsvoering en geeft inzicht in de organisatie en de ontwikkeling van de organisatie.

Wij beschrijven de zaken die we nu kunnen overzien. De ODIJ en onze omgeving zijn echter voortdurend in beweging. Het plan is dan ook dynamisch en leent zich voor evaluatie, om te kunnen blijven inspelen op ontwikkelingen.

1.2 Achtergrond van Omgevingsdienst IJmond

ODIJ voert, sinds 1999, de milieutaken (waaronder vergunningverlening, toezicht en handhaving, beleidsvoorbereiding en -uitvoering op milieugebied, begeleiden van bodem-

saneringen) uit voor de IJmond gemeenten op basis van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond. Deze gemeenten hebben al hun milieutaken ingebracht en bevoegdheden deels overgedragen en deels in mandaat gegeven. Vanaf 2001 voert de dienst deze taken ook uit voor de gemeenten Bloemendaal, Heemstede en Zandvoort. Vanaf 2005 voor de gemeenten Landsmeer, Oostzaan, Waterland en Wormerland.

Vanaf 2009 hebben het (toenmalige) ministerie van VROM, het IPO en de VNG een akkoord gesloten (Package Deal) over het verbeteren van de uitvoering van de regelgeving op het gebied van ruimte, bouwen en milieu. Kern van het akkoord was dat alle overheden aan kwaliteitseisen moesten gaan voldoen en dat provincies en gemeenten bepaalde taken voortaan zouden laten uitvoeren door een regionale uitvoeringsorganisatie. Ook een overdracht van bevoegdheden van provincies naar gemeenten vormde onderdeel van het akkoord. Dit akkoord dat inmiddels is vastgelegd in de Wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, leidde ertoe dat per 1 januari 2014 provincie Noord-Holland voor wat betreft het basistakenpakket (met uitzondering van de BRZO- en complexe IPPC-bedrijven) en gemeente Haarlem voor wat betreft de taken op het gebied van milieuvergunningen, milieutoezicht en milieuhandhaving (VTH) zijn toegetreden tot de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond.

Eind 2014 is de dienst ook VTH taken gaan uitvoeren voor de gemeenten Beemster, Edam-Volendam en Purmerend.

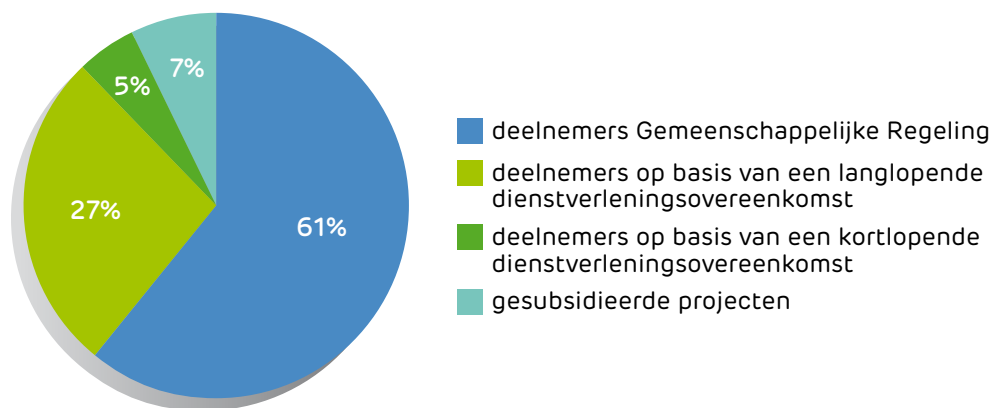
1.3 Gemeenschappelijke Regeling

De Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond (GR) is het juridische kader voor het opereren van de ODIJ. De GR Omgevingsdienst IJmond is een openbaar lichaam met 16 deelnemers dat opereert onder de naam Omgevingsdienst IJmond. Binnen het kader van de GR voert de dienst naast de taken beschreven in de GR, ook taken uit op basis van aparte lopende dienstverleningsovereenkomsten met haar deelnemers.

1.4 Dienstverleningsovereenkomsten

ODIJ heeft al sinds 2001 een lange samenwerkingsrelatie met gemeenten in Zuid-Kennemerland en Zaanstreek-Waterland opgebouwd op basis van dienstverleningsovereenkomsten. Met het in werking treden van de Wet verbetering Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving zijn deze partners verplicht tot de GR Omgevingsdienst IJmond toegetreden met hun basistakenpakket (zie ook 3.1 Basistakenpakket). De overige taken voor deze gemeenten worden nog steeds uitgevoerd op basis van een langlopende dienstverleningsovereenkomsten, conform artikel 18 van de GR.

1.5 Overzicht aandeel Gemeenschappelijke Regeling / dienstverleningsovereenkomsten





De Organisatie

2. De Organisatie

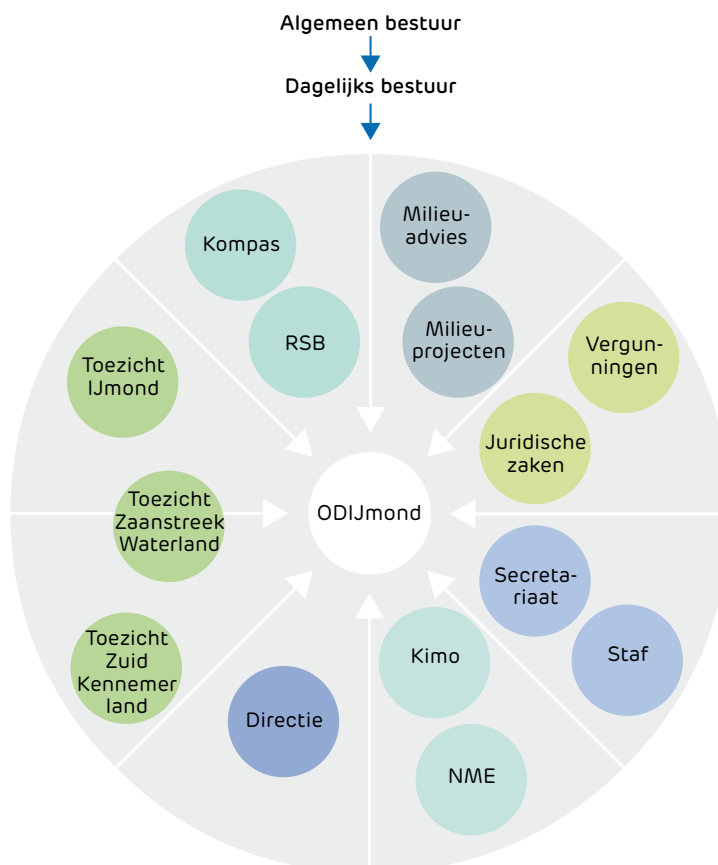
2.1 Structuur van de organisatie

In de afgelopen jaren heeft de organisatie gewerkt aan een proces van zelforganisatie. Zelforganisatie stimuleert een noodzakelijke beweging van “medewerkers beheersen en controleren” naar “kundige professionals en vertrouwen”. Een beweging waarin niet meer vóór medewerkers, maar mét medewerkers wordt nagedacht over werk en waarbij eigenaarschap centraal staat.

De directeur is eindverantwoordelijk voor de organisatie en is tevens voorzitter van “het Kompas”. Het Kompas vertaalt de gemeentelijke en provinciale kaders naar uitvoering, zet de koers uit van de organisatie en de individuele leden van het Kompas coachen en begeleiden de medewerkers in de organisatie gericht op ontwikkeling en eigenaarschap.

De organisatie is ingedeeld in uitvoerende cirkels die verantwoordelijk zijn voor een professionele uitvoering op hun eigen specifieke vakgebied.

Organogram



2.2 Formatieoverzicht

Formatieoverzicht per 31-12-2020

Cirkels	Fte	Aantal
Directie	1	1
Kompas	2,89	3
Ruimte, Strategie en beleid	9,83	10
Vergunningen	12,67	13
Toezicht IJmond	14,11	15
Toezicht Zuid-Kennemerland	9,78	10
Toezicht Zaanstreek-Waterland	11	12
Advisering (specialisten)	9,49	10
Juridische zaken	5,44	6
Projecten	13,63	15
Staf (automatisering, P&O, Financiën, Communicatie)	10,11	12
Secretariaat	5,39	6
NME (Beverwijk en Heemskerk)	1,61	2
KIMO (Velsen)	2	2
Totaal	109,41	117

2.3 Vestigingen

ODIJ is primair gevestigd in Beverwijk. In Wormer is een nevenvestiging waar onder de naam Omgevingsdienst IJmond, regio Zaanstreek-Waterland, wordt gewerkt. De standplaats van de medewerkers is al naar gelang het zwaartepunt van de werkzaamheden. ODIJ hanteert een flexibel kantoorconcept. Alle ICT-voorzieningen zijn zowel op beide locaties als vanuit huis beschikbaar.



3

Wettelijke taken

3. Wettelijke taken

3.1 Uitvoering basistakenpakket Milieu: Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH)

Het basistakenpakket bestaat uit een lijst van activiteiten die, in het belang van de bescherming van het milieu, verplicht moeten worden ingebracht bij een omgevingsdienst.

Het betreft:

- complexe taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) die kritische massa, specifieke kennis en kunde vergen in grotere mate dan op gemeentelijk niveau geboden kan worden;
- activiteiten die een aanzienlijke milieu-impact hebben;
- activiteiten waar een uniforme aanpak belangrijk is met het oog op een gelijk speelveld;
- activiteiten die bovenlokale effecten kunnen hebben of onder deel vormen van een keten (afvalstoffen, asbest, grond en bouwstoffen).

ODIJ voert voor alle deelnemers aan de Gemeenschappelijke Regeling deze taken uit.

3.2 Uitvoering specialistische wettelijke taken

- uitvoering, advisering en beheer Wet bodembescherming
- uitvoering, advisering en beheer Wet luchtkwaliteit
- uitvoering, advisering en beheer Wet geluidhinder
- uitvoering, advisering en beheer Natuurbeschermingswetgeving
- uitvoering, advisering en beheer regelgeving Externe Veiligheid
- uitvoering en advisering energievraagstukken.

ODIJ voert voor 10 van haar 15 deelnemers bovengenoemde taken volledig uit. Voor de gemeenten Haarlem, Purmerend, Beemster, Waterland en Edam-Volendam wordt op verzoek geadviseerd. Voor provincie Noord-Holland worden de taken Wet Bodembescherming (WBB) uitgevoerd.

3.3 Uitvoering VTH plustaken

Naast het uitvoeren van basistaken voert ODIJ voor een groot aantal gemeenten zogenaamde plus taken uit. Het betreft:

- Vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu bij de activiteiten die niet vallen onder het bovengenoemde basistakenpakket;
- Bouw- en woningtoezichttaken;
- Toezicht drank & horeca;
- Toezicht randveiligheid.

3.4 Uitvoering projecten duurzame ontwikkeling

Van oudsher hebben veel gemeenten uitvoerende taken op het gebied van klimaatbeleid (deels) ondergebracht bij ODIJ. Het betreft de advisering op het gebied van duurzame ontwikkeling, zoals duurzaam bouwen, projecten op het gebied van energiebesparing bij bedrijven, projecten op het gebied van mobiliteit en ondersteuning en implementatie van beleid en uitvoering van energie-besparing in de bebouwde omgeving.

3.5 Overzicht uitvoering IJmond

Taak	Beverwijk	Heemskerk	Uitgeest	Velsen
Basistakenpakket VTH	•	•	•	•
Uitvoering advies Bodembescherming	•	•	•	•
Uitvoering advies Luchtkwaliteit	•	•	•	•
Uitvoering advies Geluid	•	•	•	•
Uitvoering advies Schiphol	•	•	•	•
Uitvoering advies Natuur	•	•	•	•
Uitvoering advies Externe Veiligheid	•	•	•	•
Uitvoering advies energievraagstukken	•	•	•	•
Milieu plustaken VTH	•	•	•	•
Toezicht op evenementen	•	•	•	•
Milieuadvisering Ruimtelijke Projecten ¹	•	•	•	•
Bouw- en woningtoezicht		•	•	
Drank en horeca			•	
Brandveiligheid			•	
Advisering uitvoering energietransitie	•	•	•	•
Advisering uitvoering duurzame mobiliteit	•	•	•	•
NME	•	•		
Advisering uitvoering circulaire economie	•	•		•
Toezicht veiligheid havens (verordening)				•
Beleid "schone zee en kust" KIMO				•

¹ Milieuparagraaf en advisering planontwikkeling, bestemmingsplannen en bouwplannen

3.6 Overzicht uitvoering Zuid-Kennemerland

Taak	Bloemendaal	Haarlem	Heemstede	Zandvoort
Basistakenpakket VTH	•	• ²	•	•
Uitvoering advies Bodembescherming	•		•	•
Uitvoering advies Luchtkwaliteit	•		•	•
Uitvoering advies Geluid	•		•	•
Uitvoering advies Schiphol	•	•	•	•
Uitvoering advies Natuur	•		•	•
Uitvoering advies Externe Veiligheid	•	•	•	•
Uitvoering advies energievraagstukken	•		•	•
Milieu plustaken VTH	•	•	•	•
Op verzoek toezicht evenementen	•	•	•	•
Milieuadvisering Ruimtelijke Projecten ³	•		•	•
Bouw- en woningtoezicht				•
Drank en horeca	•		•	
Advisering uitvoering energietransitie	•		•	•
Advisering uitvoering duurzame mobiliteit	•		•	•
Toezicht opkopersregister			•	
Advisering uitvoering circulaire economie				
Toezicht toeristische verhuur (Airbnb)				•

² VTH taak bodem is nog niet ingebracht in de GR ODIJ

³ Milieuparagraaf en advisering planontwikkeling, bestemmingsplannen en bouwplannen

3.7 Overzicht uitvoering Zaanstreek-Waterland

Taak	P' end	Beemster	Edam V	Wa' land	Wo' land	Landsm	Oostz
Basistakenpakket VTH	•	•	•	•	•	•	•
Uitvoering advies Bodem				•	•	•	•
Uitvoering advies Lucht				•	•	•	•
Uitvoering advies Geluid				•	•	•	•
Uitvoering advies Natuur				•	•	•	•
Uitvoering advies EV				•	•	•	•
Energieadvies					•	•	•
Milieu plustaken VTH		•			•	•	•
Toezicht evenementen				•	•	•	•
Milieuadvisering Ruimte ⁴				•	•	•	•
Bouw- en Woningtoezicht					•	•	•
Drank en Horeca					•	•	•
Advies energietransitie					•	•	•
Hosting Open Wave ⁵					•	•	•

3.8 Overzicht uitvoering provincie Noord-Holland

Taak	
Basistakenpakket VTH	•
Uitvoering en advies Wet Bodembescherming	•
Hosting Open Wave	•

⁴ Milieuparagraaf en advisering planontwikkeling, bestemmingsplannen en bouwplannen

⁵ Open Wave is een open source automatiseringspakket door ODIJ geoptimaliseerd en geïnstalleerd in gemeenten



4

Bedrijfsvoering en planning en control

4. Bedrijfsvoering en planning en control

4.1 Sturing en verantwoording

Voor een goede sturing, verantwoording en beheersing van de organisatie wordt er gewerkt met een planning- en controlsysteem in de vorm van een (dubbel) cyclisch proces. Dit biedt mogelijkheden om beheersmaatregelen op een gestructureerde wijze toe te passen. Het vereist het vaststellen van de gewenste doelen en het terugkoppelen van de resultaten op deze doelen.

Onder doelen van de organisatie wordt in dit verband verstaan de milieu-inhoudelijke doelen en taken en de eventuele doelstellingen op het gebied van de bedrijfsvoering. Het continu kunnen realiseren van de doelen stelt eisen aan het proces van planning en control.

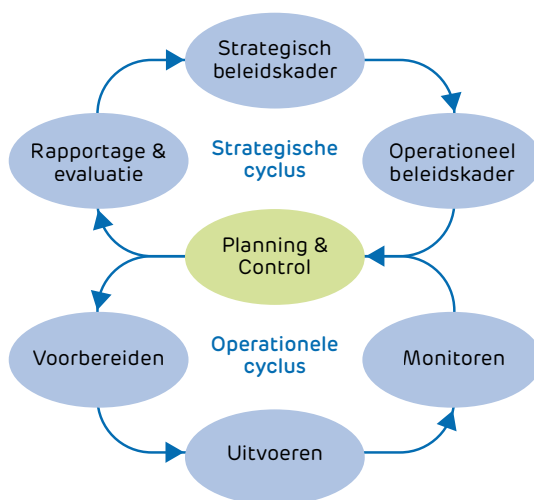
4.2. Big 8 cyclus

ODIJ kent onderstaand planning en control systeem:

	Instrument	Invulling	Termijn
Plan	Milieuprogramma	Per gemeente wordt een programma opgesteld	Vierjaarlijks
Plan	Kadernota	Prognose en ontwikkeling	Jaarlijks
Plan	Operationele plannen	Financieel: begroting Uitvoerend: uitvoeringsprogramma	Jaarlijks
Plan	Operationeel plan	Strategische nota's VTH	Vierjaarlijks
Do		Uitvoering	
Check	Evaluatie en verantwoording	4 maandelijkse voortgangsrapportage	2 keer per jaar
Check	Evaluatie en verantwoording	Jaarverslag	Jaarlijks
Check	Evaluatie en verantwoording	Jaarrekening	Jaarlijks

Schematische weergave

Schematisch wordt conform landelijke afspraken uit de VTH kwaliteitscriteria de 'BIG-8' (zie onderstaand schema met de dubbele regelkring) gehanteerd. Dit model maakt vanuit een strategisch kader de vertaling naar operationeel beleid ten behoeve van kwaliteitsborging tezamen met een sluitende planning- en controlcyclus.



4.3 Kwaliteit

ODIJ levert producten en diensten van een hoge kwaliteit. Om deze kwaliteit te waarborgen en te kunnen blijven voldoen aan de wensen en eisen van onze opdrachtgevers, is het noodzakelijk om het kwaliteitsdenken breed in de organisatie in te bedden, periodiek te toetsen en bij te stellen.

Operationeel is binnen iedere uitvoerende cirkel een medewerker aangesteld als rolbewaker. De rolbewaker draagt zorg voor de ontwikkeling en voor de kwaliteit van de uitvoering. Op deze wijze is kwaliteit laag in de organisatie ingebed en staan ontwikkelingen en kwaliteit ook op uitvoerend niveau voortdurend op de agenda.

4.4 Kritieke massa en werkprocessen

In het kader van de Wet VTH zijn voor de uitvoering van onze taken kwaliteitscriteria vastgesteld.

Deze kwaliteitscriteria stellen deskundigheids- en uitvoeringseisen aan medewerkers belast met de uitvoering en advisering van Omgevingsrecht. Het betreft een 14-tal expertises uitgewerkt in opleidingseisen, vaardigheden, complexiteit en ervaring.



5

Missie en Visie

5. Missie en Visie

In 2024 is ODIJ een gezaghebbende leefomgevingsautoriteit. Daarbij ligt de focus vooral op de complexe leefomgevings- en duurzaamheidstaken, het bevorderen van veiligheid in de regio, incidentpreventie en het bieden van meerwaarde voor onze opdrachtgevers door het bundelen van specialistische kennis. De missie en visie van de organisatie zijn op basis van deze ambitie als volgt geformuleerd:

5.1 Missie

Wij dragen bij aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevings-kwaliteit binnen ons werkgebied. Daarbinnen inspireren wij burgers en bedrijven tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Het resultaat is een landelijk vooruitstrevende en toekomstbestendige voorbeeldorganisatie waar partners met vertrouwen mee samenwerken.

5.2 Visie

Wij werken, als onderdeel van het openbaar bestuur, samen met burgers, bedrijven en overheden aan een evenwichtige en duurzame ontwikkeling van onze leefomgeving. Naast vergunningverlening, toezicht en handhaving bij bedrijven, adviseren wij over de verschillende aspecten van de fysieke leefomgeving en duurzaamheid binnen het ruimtelijke domein. In de uitvoering van onze taken vervullen wij een proactieve, regisserende en vooral verbindende rol. Als procesregisseur met kennis van zowel inhoud als uitvoering, bevorderen wij een integrale aanpak binnen het ruimtelijk domein en koppelen wij de juiste partijen aan elkaar. Daarbij is kwalitatieve en adequate dienstverlening leidend. Initiatieven van burgers en bedrijven vragen van ons een open houding, gericht op wederzijds vertrouwen. Als kennisorgaan anticiperen wij hierop en faciliteren met een helder inzicht in het speelveld, binnen de kaders van de wet- en regelgeving. Via deze werkwijze bouwen wij, namens onze gemeenten en provincie, elke dag aan een landelijk vooruitstrevende en toekomstbestendige voorbeeldorganisatie.

5.3 Complexe veranderende omgeving

ODIJ bevindt zich in een complexe omgeving waarin allerlei ontwikkelingen plaatsvinden. De leefomgeving is divers. Het IJmond gebied wordt gekenmerkt door de vele industrie, zuidelijk Kennemerland met Haarlem als centrum en omliggende gemeenten met een groen karakter en de regio Zaanstreek-Waterland met Purmerend als centrum en omliggende gemeenten met veel agrarische activiteiten. Overall een mix van natuurgebieden, agrarische gebieden, stedelijk gebied en milieubelastende bedrijven. Incidentpreventie, het bewaken en bevorderen van de veiligheid en de uitvoering van taken op het gebied van duurzaamheid, zijn belangrijke aandachtsgebieden voor ODIJ.

ODIJ heeft intensief contact met bedrijven, instellingen en burgers waarbij op het gebied van de (elektronische) overheid en dienstverlening allerlei ontwikkelingen plaatsvinden.

Aan de andere kant is er een relatie met de opdrachtgevers/eigenaren en met de ketenpartners waarbij allerlei afspraken nodig zijn over informatie-uitwisseling en/of gegevenslevering. Tenslotte is er sprake van samenwerking en uitwisseling tussen de omgevingsdiensten onderling, in het bijzonder Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied die de VTH taken voor een aantal naastgelegen gemeenten uitvoert en tevens in opdracht van provincie Noord-Holland de VTH taak uitvoert voor Tata Steel.

5.4 Relatie met opdrachtgevers

De deelnemende partijen aan de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond zijn zowel in de rol van opdrachtgever als die van verantwoordelijke voor het voortbestaan van de dienst, ten nauwste betrokken bij ODIJ.

Voor een goede uitvoering van taken is een goede relatie met de opdrachtgevers en de gemeenten waar dienstverleningsovereenkomsten mee zijn afgesloten van wezenlijk belang. Gezamenlijkheid, betrokkenheid en transparantie zijn daarin sleutelbegrippen. Voorkomen moet worden dat vanuit de opdrachtgevers de afstand als te groot wordt ervaren. ODIJ heeft per opdrachtgever (gemeente/provincie) een contactfunctionaris aangesteld die frequent zorgdraagt voor de wisselwerking (vraag en aanbod) tussen de gemeenten en ODIJ.

5.5 Communicatie

In de interne en externe communicatie van ODIJ staan de missie en visie centraal. Communicatie vanuit onze dienst draagt bij aan bekendheid, bewustwording en betrokkenheid bij de stakeholders van ODIJ. Hiermee beogen wij dat onze stakeholders hun rol nemen bij het realiseren van gemeentelijke milieudoelstellingen. Ook profilering, positionering en zichtbaarheid van de dienst zijn belangrijke pijlers in onze communicatie.

In onze externe communicatie richten wij ons zowel op het informeren over wet- en regelgeving, milieubeleid en – regelingen, als op de daadwerkelijke interactie met ondernemers om duurzaam ondernemen te stimuleren. Successen uit de praktijk, zoals GreenBiz IJmond, hebben in onze communicatie een voorbeeldfunctie. Wij faciliteren ondernemers en ondersteunen hen met onze deskundigheid om zich te profileren op het gebied van duurzaam ondernemerschap.

Onze interne communicatie richt zich enerzijds op informatieverstrekking binnen de eigen organisatie, anderzijds op het informeren van alle bij ons aangesloten gemeenten. Hiermee vergroten wij tevens onze zichtbaarheid richting onze opdrachtgevers en blijft onze uitvoering transparant.

Wij werken direct samen met communicatieafdelingen van onze opdracht gevende gemeenten, zodat communicatieboodschappen breed worden gedragen en er heldere afspraken zijn over het woordvoerderschap richting onze stakeholders. Zowel in onze interne als externe communicatie werken wij op basis van een protocol, waarmee we ons eenduidig en herkenbaar profileren en ons stevig in de markt (blijven) positioneren.

5.6 Kernwaarden

ODIJ weet wat de klant wil en is een wendbare organisatie waarin een prettige werk-omgeving, voor zowel jong als oud, professioneel wordt samengewerkt. Voor onze medewerkers hebben wij kernwaarden beschreven die ons handelen naar klanten en partners en tussen collega's onderling bepalen. De kernwaarden van onze organisatie zijn:

Enthousiasme

Wij zijn betrokken en enthousiast in wat we doen voor de omgeving en voor onszelf. Wij voelen ons verantwoordelijk voor het resultaat. Bovendien maken we kenbaar wat onze toegevoegde waarde is en denken wij in kansen en mogelijkheden. Wij werken vanuit onze missie en visie en maken het verschil.

Vertrouwen

Vertrouwen is voor ons de basis van samenwerken. Wij hebben vertrouwen in de ander en wij zijn open en transparant. Eenieder kan op ons vertrouwen en wij staan voor resultaat.

Lef

Wij durven en worden uitgedaagd om van de gebaande paden af te wijken zolang wij bezig zijn met verbeteren.

Contact

De menselijke maat staat bij al onze contacten centraal. Wij willen een inspirerend voorbeeld voor anderen zijn. Door samen te werken zorgen wij voor mooiere resultaten.

Innovatie

Wij zijn nieuwsgierig en innovatief. Wij lopen voorop met nieuwe inzichten en zijn op de hoogte van de trends en de maatschappelijke ontwikkelingen met betrekking tot ons vakgebied.



Toekomstgerichte verkenning Twynstra Gudde (TG)

6. Toekomstgerichte verkenning Twynstra Gudde (TG)

Begin 2020 heeft het bureau TG in opdracht van het Dagelijks Bestuur van ODIJ een toekomst-gerichte verkenning uitgevoerd, met als doel het verschaffen van inzicht in een passend en breed- gedragen toekomstperspectief voor ODIJ. De nadruk ligt hierbij op de rol van de ODIJ en samenwerking met gemeenten en provincie. TG heeft hiertoe een ronde gedaan langs alle aan de GR ODIJ deelnemende gemeenten en provincie. Zowel bestuurlijk als ambtelijk heeft TG ingrediënten en wensen opgehaald voor een mogelijk toekomstperspectief. Daarnaast hebben wij op 24 oktober 2020 een bijeenkomst georganiseerd met de ambtelijke opdrachtgevers van de deelnemende gemeenten. Tijdens deze bijeenkomst is op basis van het TG rapport op een 3-tal thema's te weten "Omgevingswet", "Energietransitie" en "Integraal Toezicht en Handhaving onder de Omgevingswet" een nadere verkenning uitgevoerd.

6.1 Bevindingen TwijnstraGudde (TG)

- TG constateert dat externe ontwikkelingen, zoals het Klimaatakkoord en de energietransitie, de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2022 en de algehele trend in Nederland van regionalisering van bestuur, de context verandert waarin ODIJ haar taken uitvoert;
- Daar waar de rol van omgevingsdiensten eenduidig te koppelen is aan VTH taken (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) en het daaraan gelieerde beleid, werkt ODIJ reeds vanaf haar oprichting voor veel gemeenten ook aan een breder ruimtelijk en beleidsrijker milieutakenpakket; naar de toekomst toe zal dit, gelet op de vele ontwikkelingen, diffuser en beleidsintensiever worden.
- Om als ODIJ in deze veranderende context van waarde te kunnen zijn, is het van belang een keuze te maken ten aanzien van de toekomstige rol en ontwikkeling. Om de gewaardeerde kwaliteit te kunnen blijven bieden, moeten expliciet ontwikkelkeuzes worden gemaakt vanuit de eigen kracht.
- Onder de kernkwaliteiten (eigen kracht) wordt door gemeenten met name de kerntaken VTH genoemd en het operationeel-tactisch beleidsniveau (milieuadvisering en duurzaamheid). ODIJ wordt door haar samenwerkingspartners dan ook sterk gewaardeerd voor de uitvoering van deze taken.
- De afgelopen jaren is het takenpallet van de ODIJ sterk verbreed. De Omgevingswet en de energietransitie maken dat taken verder verbreden en vragen om een integrale aanpak. Gemeenten geven aan behoefte te hebben aan een duidelijke inhoudelijke focus en profilering van de ODIJ.

6.2 Aanbevelingen TwijnstraGudde (TG)

- Waarderen en verder uitbouwen waar ODIJ goed in is: professioneel, vakbekwaam en ontzorgend voor gemeenten;
- Uitvoeren van VTH taken en daarmee samenhangend tactisch operationeel beleid;
- Verdere versterking van de integraliteit van VTH;
- Adviesrol op milieu en fysieke leefomgeving (specialistische milieutaken);
- Partner voor gemeenten in Omgevingswet en Energietransitie;
- Verstevig het partnerschap met gemeenten.

De kanttekening die TG hierbij plaatst, is dat de ODIJ voor haar taken regelmatig over de vloer komt bij industrie, bedrijven en ondernemers. Door het frequente contact heeft de ODIJ korte lijntjes, weten zij wat er speelt en wat er kan en is er onderling vertrouwen. Daarbij ziet TG dat de ODIJ bij bedrijfs- en industriebezoeken een integrale aanpak hanteert door naast de basistaken die ODIJ uitvoert, de verbinding te maken met ondernemers en ze aanzet tot verduurzaming.

- TG geeft ook expliciet aan dat de kracht van ODIJ niet ligt bij Klimaatadaptatie en de taken die de gemeenten uitvoert voor haar burgers (behoudens milieuklachten en het ODIJ online loket waar burgers milieu-informatie kunnen opvragen).



Opdracht voor de komende jaren

7. Opdracht voor de komende jaren

Een belangrijke aanbeveling van TG is ook om het door hen geschetste toekomstperspectief samen met de opdrachtgevers uit te werken. Hiertoe is op 24 oktober 2020 een bijeenkomst met ambtelijke opdrachtgevers vanuit de gemeenten georganiseerd en zijn 3 thema's verder uitgewerkt, te weten de Omgevingswet, energietransitie en integraal toezicht en handhaving.

7.1 Omgevingswet

Op 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking.

De Omgevingswet is een omvangrijke juridische stelselverandering, waarin veel afzonderlijke wetten en regels opgaan. Oogmerk van de Rijksoverheid is vooral deregulering, versimpeling en ruimte voor maatwerk. De lokale overheid krijgt meer bestuurlijke afwegingsruimte bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. In het nieuwe stelsel staat de gebruiker centraal. Inzichtelijkheid, het versnellen van besluitvorming en het werken vanuit een samenhangende benadering zijn belangrijke verbeterdoelen. Daarbij hoort het vroegtijdig betrekken van belanghebbenden bij ruimtelijke ontwikkelingen en het zorgvuldig onderling afstemmen van regelgeving.

Doel van de Omgevingswet (artikel 1.3.)

*Deze wet is, met het oog op **duurzame ontwikkeling**, de bewoonbaarheid van het land en de **bescherming en verbetering van het leefmilieu**, gericht op het in onderlinge samenhang:*

- *bereiken en in stand houden van een veilige en **gezonde fysieke leefomgeving** en een **goede omgevingskwaliteit**, en*
- *doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van **maatschappelijke behoeften**.*

7.2 Activiteiten

7.2.1 Aanpassen Gemeenschappelijke Regeling

Het inwerkingtreden van de Omgevingswet heeft niet alleen gevolgen voor de uitvoering. Ook de Gemeenschappelijke Regeling moet worden aangepast. De huidige regeling is gebaseerd op wetgeving die per 1 januari 2022 opgaat in de Omgevingswet. In overleg met alle deelnemende gemeenten zal in 2021 door ODIJ een traject worden gestart om te komen tot een wijziging.

7.2.2 Intensiveren inzet specialistische kennis Omgevingsplannen

Belangrijke rol voor ODIJ is om het huidige milieubeleid en de nu geldende milieuregels te vertalen naar de instrumenten van de Omgevingswet, zoals de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan, en door de gemeente vast te laten leggen, waarbij het zal moeten gaan om een integrale benadering van vraagstukken die spelen binnen het ruimtelijk domein. De focus zal verschuiven van milieukwaliteiten naar omgevingskwaliteit. Dit alles vraagt in

aanloop naar de Omgevingswet een intensieve samenwerking tussen de gemeenten en ODIJ. Gemeenten zien voor ODIJ een grote rol bij het tot stand komen van het Omgevingsplan. ODIJ zal in afstemming met haar deelnemers de komende jaren haar specialistische kennis inbrengen bij het tot stand komen van de omgevingsplannen binnen de gemeenten.

7.2.3 Inzet specialistische kennis bij oplossen complexe (ruimtelijke) vraagstukken

In veel van onze gemeenten stagneren ruimtelijke ontwikkelingen waaronder bouwinitiatieven vanwege milieubelemmeringen. Zo zijn natuurwaarden en de nabijheid van natuurgebieden, stikstofdepositie, luchtkwaliteit, bodemverontreiniging, geluidemissies van vliegverkeer, drukke wegen, spoorwegtracé 's en industrie, factoren die buitengewoon veel inzet en creativiteit van ons vragen om onze gemeenten te ondersteunen bij het planologisch proces, om uiteindelijk een ontwikkeling te kunnen realiseren die past binnen het kader van de wetgeving. Gelet op de druk vanuit verschillende partijen voor het realiseren van onder andere woningbouw, zal onze inzet voor de komende jaren voor een groot deel bepalend zijn voor het wel of niet kunnen realiseren van deze initiatieven. Een van de uitgangspunten van de Omgevingswet is dat er meer bestuurlijke afwegingsruimte voor lokale overheden komt. Gemeenten krijgen meer regie bij het maken en uitvoeren van beleid over de fysieke leefomgeving. De geboden ruimte in de nieuwe Omgevingswet biedt kansen. ODIJ zal de komende jaren deze kansen op milieugebied inzichtelijk maken en de gemeenten ondersteunen om deze goed te benutten.

7.2.4 Nadruk op samenwerking en integraliteit

In 2017 heeft ODIJ een ambtelijke Omgevingstafel opgezet. Aan de Omgevingstafel nemen alle projectverantwoordelijken van gemeenten, belast met de implementatie van de Omgevingswet deel. Doel van de tafel is om vanuit het implementatie best practices en ervaringen uit te wisselen, af te stemmen en van elkaar te leren. Belangrijke andere partners die deel uitmaken van de Omgevingstafel zijn de Waterschappen en de regionale Brandweer en GGD. Specifiek gezondheid neemt een steeds prominentere plaats in wanneer het gaat om doelstellingen in de fysieke leefomgeving. Dit vraagt een intensieve samenwerking tussen gemeenten, ODIJ en GGD. ODIJ zal de Omgevingstafel, gelet op het daadwerkelijke inwerking treden van de Omgevingswet op 1 januari 2022, de komende jaren blijven faciliteren.

7.2.5 Digitale Snelweg Omgevingswet (DSO)

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is het stelsel van de landelijke voorziening samen met de lokale systemen van overheden. Het Landelijke programma "Aan de slag met de Omgevingswet" bouwt de landelijke voorziening. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de lokale systemen.

De landelijke voorziening bestaat uit het Omgevingsloket met op de achtergrond een aantal informatiesystemen. Deze onderdelen van de landelijke voorziening zorgen ervoor dat informatie van overheden op de juiste plek in het Omgevingsloket beschikbaar komt.

Gemeenten sluiten aan op de landelijke voorziening, zodat zij hun Omgevingswetbesluiten kunnen publiceren, vergunningaanvragen en meldingen kunnen ontvangen, begrippen en definities centraal kunnen beheren en onderling en met initiatiefnemers kunnen samenwerken.

Het door ODIJ mede ontwikkelde programma Open Wave voorziet in de eisen die de Omgevingswet hieraan stelt. Op 1 januari 2021 is ons systeem reeds "Omgevingswetproof". Het systeem maakt gebruik van Open Source software, is kosteneffectief en gebruiksvriendelijk. ODIJ stelt het systeem, wanneer wenselijk, ook beschikbaar aan haar deelnemers. Inmiddels maken drie gemeenten en provincie Noord-Holland gebruik van dit systeem.

7.2.6 Vergunningverlening Omgevingswet "proof"

Oogmerk van de Rijksoverheid is vooral deregulering, versimpeling en ruimte voor maatwerk. Onder de Omgevingswet verdwijnt het begrip 'inrichting' uit de Wet milieubeheer (Wm). Het wordt vervangen door een regulering per milieubelastende activiteit. Het huidige milieuvergunningen-bestand wordt per 1 januari 2022 van rechtswege omgezet naar milieubelastende activiteiten. Voor specifiek milieubelastende activiteiten geldt nog wel een specifieke vergunningplicht. Ook krijgen de gemeenten de bevoegdheid om straks in het Omgevingsplan bij bepaalde categorieën van bedrijven een vergunningplicht op te leggen. ODIJ gaat haar complete vergunningenbestand Omgevingswet "proof" maken, zowel technisch inhoudelijk als juridisch, rekening houdend met bestaande rechten en overgangstermijnen.

7.2.7 Integraal toezicht en handhaving

Integraal of samenhangend werken volgens de Omgevingswet gaat over het bijeenbrengen van allerlei verschillende onderwerpen, perspectieven en belangen, om daar vervolgens in samenhang een afweging in te maken. Dit geldt ook voor toezicht en handhaving. In de afgelopen jaren is de ODIJ voor een aantal gemeenten naast milieutoezicht ook bouwtoezicht en drank- en horecatoezicht gaan uitvoeren. Door milieu- en bouwtoezicht te integreren, kan doelmatiger worden gecontroleerd en in de praktijk blijkt dat bedrijven en instellingen het als prettig ervaren om vanuit het bevoegde gezag één toezichthoudende instantie over de vloer te krijgen. In de praktijk betekent dit minder administratieve lasten voor zowel gemeenten als bedrijfsleven. Voor een zestal gemeenten voert ODIJ anno 2020 bouwtoezichttaken uit. Met het inwerkingtreden van de Omgevingswet, treedt ook Wet private Borging Bouwtaken in werking. ODIJ zal de komende jaren haar toezichtapparaat dan ook gaan versterken en meer integraal gaan ontwikkelen zodat ook andere deelnemers gebruik kunnen maken van de ODIJ VTH professionals.

7.2.8 Bodemtaken van provincie naar gemeenten

In samenwerking met provincie Noord-Holland is een proces in gang gezet om de bevoegd gezag taken die nu onder de Wet Bodembescherming en de provincie vallen, middels een "warme overdracht" over te dragen van provincie naar gemeenten, die vanaf het inwerkingtreden van de Omgevingswet het bevoegde gezag bodem worden. In 2014 voert ODIJ deze taken in opdracht van de provincie Noord-Holland voor het grootste deel al uit. In 2021 zal de omvang van de taak meer duidelijk worden en zullen ook afspraken per gemeente moeten worden gemaakt over taakuitvoering en bekostiging. Bij de transitie naar een duurzame economie wordt steeds vaker een beroep gedaan op de Bodem voor energiefuncties zoals de opslag van energiedragers (perslucht, waterstofgas), warmte-infrastructuren, wko, geothermie maar ook de opslag van CO₂ in de diepe ondergrond.

Bodem en ondergrond

Naast het fysieke bodembeheer op het gebied van bodemverontreiniging en het voorkomen van bodemverontreiniging zal ODIJ zich de komende jaren ontwikkelen in kennis van- en het beheer van de bodem ten aanzien van de hierna genoemde ontwikkelingen in het kader van de energietransitie.

7.2.9 Energietransitie

Eind 2018 is het Klimaatakkoord gesloten met daarin de doelstelling om minimaal 49% CO₂-reductie te realiseren in 2030 en van het aardgas af te stappen in 2050. De gemeenten krijgen binnen het akkoord een sterke positie als partner van het Rijk. Alle gemeenten worden geacht om medio 2021 de ambitie met betrekking tot CO₂-reductie en opwekking kenbaar te maken met daarbij een globale planning tot 2030. De doelstellingen uit het Klimaatakkoord hebben tot gevolg dat er exponentieel meer duurzaamheidstaken bij gemeenten komen te liggen. Om de energietransitie tot een succes te maken, is samenwerking dan ook essentieel. In deze context zijn gemeenten op zoek naar hun eigen rol en de rol van ODIJ.

ODIJ neemt de komende jaren een adviserende en deels sturende rol op zich door te ondersteunen (technisch) bij het opstellen van warmte-transitievisies, wijkuitvoeringsplannen, faciliteren van ondernemersinitiatieven op het gebied van CO₂-besparing, zoals (GreenBiz IJmond en IJmond Bereikbaar) en daarnaast als kerntaak het toezicht op energiebesparende maatregelen bij bedrijven en instellingen met een terugverdientijd van minder dan vijf jaar.

7.2.10 Ontwikkeling van medewerkers

Voor het mogen uitvoeren van onze taken zijn in de wet VTH, die per 1 januari 2022 opgaat in de Omgevingswet, kwaliteitscriteria opgesteld. Deze kwaliteitscriteria stellen deskundigheidseisen en uitvoeringseisen en aan al onze medewerkers, belast met de uitvoering en advisering van Omgevingsrecht. Ook stelt de wetgever eisen aan een bepaalde kritieke massa van personeel van omgevingsdiensten, benodigd voor een adequate uitvoering van het Omgevingsrecht.

Naast deze kwaliteitscriteria komen er nogal wat ontwikkelingen op ons en onze opdrachtgevers af en is het van belang dat medewerkers van ODIJ zich doorlopend ontwikkelen en altijd op de hoogte zijn van de laatste inzichten. De komende jaren staat ontwikkeling van kennis en expertise dan ook hoog op de agenda. Kwaliteit is het bestaansrecht van ODIJ. Primair staat daarom het investeren in kennis, kunde en competenties van onze medewerkers voorop. Er is aandacht voor persoonlijke ontwikkeling, opleiding en scholing. ODIJ zorgt ervoor dat de juiste medewerker op de juiste plek zit. ODIJ kent een moderne kantooromgeving en ontmoetingsplek. Er is enorme betrokkenheid, deskundigheid en passie voor het vak.

De volgende punten staan dan ook centraal bij de ontwikkeling van onze medewerkers:

- samenwerken door van elkaar te leren en elkaar te helpen;
- werkplezier en talent benutten om zo het beste in elkaar naar boven te halen;
- omgevingsbewust zijn door te weten wat er speelt;

- iedere medewerker van ODIJ werkt aan een eigen driejaarlijks opgesteld ontwikkelplan waarin naast kennisontwikkeling en vaardigheden, eigenaarschap centraal staat;
- betrokkenheid, verantwoordelijkheid en eigenaarschap.

7.2.11 Ontwikkeling automatisering

De eisen die aan ODIJ worden gesteld op informatiekundig vlak zijn niet te onderschatten. ODIJ heeft voor de uitvoering een wettelijke taakstelling en kader waaraan moet worden voldaan.

De uitgangspunten van ODIJ op het gebied van automatisering zijn: "voldoen aan wetgeving, veilig en betaalbaar". ODIJ gaat altijd eerst uit van "open source" oplossingen en als dit niet voorhanden is of niet voldoet, gaat zij op zoek naar de meest praktische marktoplossing. Het Open Source VTH systeem dat ODIJ gebruikt wordt Omgevingswet "proof" gemaakt (is inmiddels door het landelijk digitale stelsel geaccepteerd). Daarnaast functioneert binnen ODIJ een Geografisch informatiesysteem dat alle milieueffecten geografisch zichtbaar kan maken.

Beide systemen worden aan elkaar gekoppeld zodat collega's van gemeenten, ketenpartners en ook burgers, direct realtime milieu-informatie op een bepaalde locatie kunnen opvragen.

*De brandweerwagens van de VRZW zijn uitgerust met apparatuur dat gekoppeld is aan het systeem van ODIJ. Wanneer de VRZW uitrukt voor een brand bij een bedrijf, kan direct de milieusituatie bij het desbetreffende bedrijf worden opgevraagd. Zo is direct zichtbaar of er sprake is van **asbestdaken en of er gevaarlijke stoffen of gassen aanwezig zijn**. Ook wordt inzicht geboden in de milieuvergunning en het bouwdoossier.*

De komende jaren blijft ODIJ haar systemen op basis van bovengenoemde uitgangspunten verder ontwikkelen.



IN OPDRACHT VAN:

Contactpersoon: L.A. (Bert) Pannekeet

Postbus 325
1940 AH Beverwijk
0251 – 263 863
info@odijmond.nl
www.odijmond.nl
bpannekeet@odijmond

